

Huvudman

Malå kommun
kommunstyrelsen@mala.se

Beslut

Datum 2025-03-27

Dnr SI 2024:929

Sida 1 (5)

Ärendet

Tillsyn av årskurs 4–6 vid grundskolan Nilaskolan i Malå kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 20 november 2024.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Malå kommun att senast **fredag den 30 maj 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Malå kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Malå kommun ska vidta följande åtgärder

Särskilt stöd

- Se till att åtgärdsprogram utvärderas kontinuerligt och vid den tidpunkt för utvärdering som angetts i åtgärdsprogrammet samt att det efter en utvärdering fattas ett nytt beslut om åtgärdsprogram eller beslut om att avsluta åtgärdsprogrammet för eleven. Inkom med uppgifter om vad som framkommit vid utvärderingen av åtgärdsprogrammet för elev 31, redovisa när utvärderingen ägt rum samt inkom med det beslut som fattats efter utvärderingen. Inkom därutöver med dokumentation från de tre senaste utvärderingarna av åtgärdsprogram som genomförts vid skolenheten tillsammans med tillhörande utvärderade åtgärdsprogram och de beslut som fattats efter utvärderingarna (3 kap. 9 § skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser utredning av ordningsstörande beteende.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:929) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2024 genomfört en tillsyn av Nilaskolan i Malå kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande extra anpassningar och särskilt stöd, trygghet och studiero, ordningsregler, disciplinära åtgärder, förebyggande och åtgärdande arbete mot kränkande behandling, extra studietid, betygssättning samt tillgång till elevhälsa.

Skolinspektionen har den 8 maj 2024 beslutat att förelägga Malå kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande särskilt stöd, utredning av ordningsstörande beteende samt betygssättning. Vidare har Skolinspektionen tilldelat Malå kommun en anmärkning rörande kränkande behandling och extra studietid.

Med anledning av Malå kommuns redovisning av vidtagna åtgärder utifrån föreläggandet och anmärkningen har Skolinspektionen den 20 november 2024 på nytt beslutat att förelägga Malå kommun att senast den 7 februari 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande särskilt stöd och utredning av ordningsstörande beteende.

Malå kommun har den 3 februari 2025 inkommit med en redovisning med anledning av Skolinspektionens föreläggande den 20 november 2024.

Skolinspektionen har i nu aktuellt beslut tagit ställning till om Malå kommun har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Malå kommun har inkommit med reviderade åtgärdsprogram för eleverna 1, 3 samt 27–31. Dessa dokument innehåller bland annat information om uppföljning och utvärdering av de åtgärder som beslutats. Huvudmannens redovisning visar att uppföljning och utvärdering har genomförts i enlighet med de beslutade åtgärdsprogrammen för eleverna 1, 27, 29 och 30.

Vad gäller åtgärdsprogrammet för elev 3 framgår att utvärdering skulle ha skett den 13 december 2024, medan åtgärdsprogrammet för elev 28 skulle ha utvärderats den 3 december 2024 och åtgärdsprogrammet för elev 31 skulle ha utvärderats den 16 december 2024. Av den inskickade redovisningen framgår dock ej huruvida dessa utvärderingar har genomförts, vilket föranlett Skolinspektionen att inhämta kompletterande uppgifter från huvudmannen. Den inskickade kompletteringen visar följande:

Åtgärdsprogrammet för elev 28 har utvärderats enligt tidplanen den 3 december 2024.

För elev 3, som erhåller särskilt stöd i form av resurs samt tillgång till enskild undervisning vid behov, har en utvärdering av elevens åtgärdsprogram genomförts först den 6 mars 2025. Huvudmannen uppger att förseningen beror på att skolan haft svårigheter att få kontakt med elevens vårdnadshavare för att inhämta deras synpunkter.

Elev 31 har särskilt stöd i form av anpassad studiegång samt enskild undervisning. Utvärderingen av elevens åtgärdsprogram har ännu inte genomförts utan har flyttats fram till den 7 maj 2025. Däremot har regelbundna uppföljningar genomförts. Åtgärdsprogrammet visar vidare att elevens beslutade insatser innebär undervisning under en timme per dag tisdag, onsdag och torsdag. Av uppföljningen som genomfördes i oktober 2024 framgår att eleven från och med vecka 40 istället har haft undervisning en timme per dag varje dag. Uppföljningarna av elevens åtgärdsprogram visar även att eleven inte har deltagit i den planerade undervisningen.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i till exempel en annan elevgrupp eller enskilt eller i form av anpassad studiegång.

Av 28 kap. 16 § skollagen framgår att beslut om åtgärdsprogram enligt 3 kap. 9 § skollagen, beslut om särskild undervisningsgrupp eller enskilt enligt 3 kap. 11 § skollagen samt beslut om anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 § skollagen får överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det är en brist att Nilaskolan inte har utvärderat åtgärdsprogrammen för elev 3 och elev 31 i enlighet med de datum som bestämts i respektive elevs åtgärdsprogram.

Det framgår bland annat att flera uppföljningar av elev 31:s åtgärdsprogram har visat att eleven inte deltar i undervisningen och att de särskilda stödåtgärderna inte har gett önskat resultat. Trots detta har skolan inte utvärderat stödet till eleven utan istället skjutit fram utvärderingen av elevens stödbehov med flera månader. Särskilda stödåtgärder är ingripande åtgärder som kan ha stor betydelse för elevers framtida skolgång och utveckling. Det är således viktigt att behovet av insatserna kontinuerligt utvärderas. Detta gäller inte minst när särskilt stöd ges i form av anpassad studiegång. Att en elev inte deltar fullt ut i de ämnen som eleven ska erhålla undervisning i kan innebära att eleven inte når godkända betyg i ämnet eller ämnena.

Skolinspektionen bedömer vidare att det är en brist att skolans personal har gjort förändringar i det särskilda stödet till elev 31 utan att fatta formellt beslut om detta.

Utredningen visar att Nilaskolan har ändrat omfattningen av den undervisning som elev 31 deltar i utan att upprätta ett nytt åtgärdsprogram. Att skolan har gjort förändringar i det särskilda stödet utan att dokumentera det i ett åtgärdsprogram medför dels att det blir otydligt vilket stöd eleven ska få, dels att elev och vårdnadshavare inte ges möjlighet att överklaga beslutet om förändrade insatser.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Malå kommuns verksamhet vid Nilaskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Malå

kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Utredning av ordningsstörande beteende

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i beslut den 20 november 2024 förelagt Malå kommun att utreda orsakerna till att tre elever vid skolan vid upprepade tillfällen stör ordningen eller uppträder olämpligt. Huvudmannens redovisning visar att utredningar om dessa ordningsstörande eller olämpliga beteenden har genomförts för samtliga tre elever. Samråd har ägt rum med elevernas vårdnadshavare. Vidare framgår det av huvudmannens redovisning att skolan utifrån de genomförda utredningarna inte har sett behov av att utreda elevernas behov av särskilt stöd.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 9 § skollagen framgår att om en elev i bland annat grundskolan vid upprepade tillfällen stör ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare.

Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § skollagen är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas.

Av 5 kap. 10 § skollagen framgår att med utgångspunkt i vad som har framkommit i en utredning enligt 9 § första stycket ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av juristen Elina Axelsson. Utredaren Oskar Holst har varit föredragande.